

Szerkesztési iroda:

Egyetem-utca 2-dik szám, 1-ső emelet.

Szerkesztő szállása:

Angol királynő 53. sz.

Kiadó-hivatal:

Egyetem-utca, 2-dik szám, földszint.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőséghez intézendő. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

A lap anyagi részét illető közlemények (előfizetési pénz, kiadása körüli panaszok, hirdetések) a kiadó-hivatalhoz intézendők.

Előfizetési feltételek:

Videkre, postán
Évnyegyedre 6 frt pp.
Félévre 3 frt pp.
Hártnegyedre 2 frt pp.
Pesten, házhoz hordva:
Évnyegyedre 5 frt kr. pp.
Félévre 2 frt 30 kr. pp.
Hártnegyedre 1 frt 30 kr. pp.
Hirdetmények díja: 6 hasáb. petitor 3-szori hirdetésnél 4 pkr. Bélyegdíj külön 15 pkr. Magán vita 6 hasábos petitor 6 pkr.

Előfizetési fölhívás

PESTI NAPLÓ

3 és 6 havi folyamára:

Aprilis } hónapokra { helyben 5 frt.
Junius } { vidékre 6 pfrt.
Aprilis } hónap. { helyb. 9 f. 30 kr.
September } { vidékre 11 frt.

A „Pesti Napló” kiadó-hivatala.

PEST, apr. 10.

T a j é k o z á s.

(Fk.) Néhanéha a legpontosabb emberen is megtörténik, hogy elkészik, s ha a szerencsétlenség úgy akarja, a legokosabb ember is ügyetlenséget követ el. Tehát nem valami sértő Franciaországra nézve, ha azt mondjuk, miszerint őt is hasonló szerencsétlenség érte két félhivatalos lapjának (a Patrie és Pays) Perimre vonatkozó cikkeivel; egyikkel, a lármázóval, ügyetlenséget követett el, a másikkal, a csendesítővel, elkésztet.

Ügyetlenség volt, oly ügyben, mely — miként a minap mondtuk — egyedül a párisi szerződés összes aláíróinak közreműködése által intézhető el „votum separatum”-mal, még pedig ily hevessele előállani, s így még azokat is megharagítani, kik az elvre nézve Franciaországgal talán egyetértettek volna, de most már csak azért sem tehetik, nehogy francia gyámság alatt állni látszassanak.

Ha pedig az ügyetlenség már megtörtént, akkor nem kell sokáig ide oda gondolni, hanem a hibát minél előbb jóvá tenni. A Pays most gyengíteni akarná a Patrie zaja által okozott rossz benyomást, de az angol sajtó már is felkarolta a kérdést, s valódi boxer-dühheli neki menő a pöffeszkedő francia félhivatalos tollnak, emberségesen koppasztani kezdi.

A Times minden himezés hámozás nélkül kimondja, hogy a suez csatorna francia armány, hogy a végzél — Egyiptom, tehát ugyanazt, a mit mi, természetesen kevésbé angolos módon, már a minap mondtunk.

Hanem ez még nem az egész baj.

A fő baj abban áll, hogy a kölcsönös ingerültség, mely a hamu alatt még folyvást ég, most új jelszót talált, s hogy a parlament egybelepett után Perim és Suez ügye alkalmasint tüstént szóba fog hoztatni. A legtekintélyesebb angol lapok egyeznek azon nézetben, miszerint oly minisztérium, mely e tekintetben Franciaország kívánatainak férfiasan

ellene áll, a parlament minden töredékeinek gyámolítására számolhatna, a miből — megfordítva — az következik, hogy a minisztérium ellenkező esetben menthetlenül veszve van. Nem lehetetlen, hogy Derby kabinetje az indiai bill által veszélyeztetett lételet talán azáltal véli ismét megszilárdíthatni, ha Franciaországnak a perim-suezi ügyben erőlyes választ ad, természetesen nem olyant, melynek korrekúra-ivét először Párisba küldik, hogy aztán csak mutatis mutandis et omissis omittendis (hogy a hajdani censurái nyelven beszéljünk), nyilvánosság elé kerüljön. Nem hiszünk, hogy a parlament még egyszer nyugodt nézője maradna az ilyen komédiának.

Tehát Franciaország maga adta a jelszót oly vita megkezdésére, mely az alig behegedt — de nem, csak betapasztolt sebet újra felszakítja, s a duc de Malakoff „békeküldetésének” sikerét komolyan veszélyeztethet.

Az Anglia elleni fellépés tehát véleményünk szerint ügyetlenség volt, hanem legalább a nyíltság s őszinteség érdemével bírt.

Ezt nem mondhatni a párisi kabinet más lépéséről, t. i. az Orsiniféle iratok közzétételéről.

Szóljunk őszintén a dologról!

Orsini magánlevelet ír a császárhoz. Meglehet, hogy Orsini maga e levelet valakivel közölte, meglehet, hogy véletlenül indiscret kezébe jutott, meglehet, hogy a császár asztaláról ellopták; mind ez meglehet, hanem azért mégis minden ember tudta, hogy a levél Napoleonhoz van írva, s hogy minden levélnek törvényes és kizárólagos birtokosa az, a kihez íratott. Ha ily levelet — bárkihez lenne is címelve — nem szabad a tulajdonos tudta és akaratja nélkül közzétenni, ez annyival inkább áll ily magas állású férfhoz intézett levélre nézve, s nem hihető, sőt tovább megleyünk, azt mondjuk: egyenesen lehetetlen, hogy a Franciaországgal jó lábon álló piemonti kormány hivatalos lapja amaz iratokat a császár engedelmével közölje volna. Ez erős meggyőződésünk! Gyánításunk azonban még tovább is terjed. A piemonti kormánynak ama publicatio körül semmi közvetlen érdeke nincs, valamint ennek általában nem is lehet semmi más célja, mint Napoleon császárt Olaszországban népszerűvé tenni. Az egész komédia tehát egyedül az ő érdekének szolgál; a fentebbi fejtegetésünk szerint ő tudta, hogy ezen iratok közzétételét tenni s meg is engedte; messze fekszik-e innen azon gyanu, hogy kívánta is?

Orsini első levele más uton jutott nyilvánosságra, mely talán szintoly kevésbé helyeslendő, de legalább azt mutatta, hogy a tülelőkben a mit tesznek, nyíltan s a világ színe előtt merik tenni; azóta pedig új utat fedeztek fel, mely Turinen át vezet, Páris, Roma, Nápoly és Bécs felé!

A közönséges életben sokszor történik, hogy a férfi — hogy valamely nő előtt mindig érdeknek látszassék — színlag másnak adja magát. Ez megvetendő fogás a közéletben is, kétféle megvetendő pedig a politikában, midőn azon másik elámitott fél vagy nemes nemzet, melynek egy része talán még hitelt is ad az áldudvarló szavainak, s végre legszentebb érzelmeiben, leghőbb vágyaiban, legszebb reményeiben megcsalva, kijátszva látja magát!

A keleti vaspálya köréből.

III.

Alig lehet kétségbe vonni, hogy a földművelésnek megfelelő emelkedése azonnal követendő a vaspályának felállítását, miért is Somogy termékeny földjére nézve kitűnő gazdasági jelentőséggel bír azon körülmény, hogy az egész kérdéses földvonal Fehérvártól Kanisáig, felvilágosodott tökedus birtokok kezében van, — hogy tovább a vasutöltések felállításával, talán a Balaton szívinvonalának leszállításával egyetemben, terjedt földterületek a viznek áradásai, valamint a fővny özőnei ellen ótalmozhatók, s ez által egy oly hasznos mint tartós művelés alá vehetők lesznek.

A mi a fenebb összehasonlított területek lakosságának számát illeti, az északi part a délszaki 15,000 el meghaladja, mi Veszprémre 10,568 s Palotára 5,721 lakossal esik.

A jövő személyforgalomra nézve pedig könnyű belátni, hogy a szóban álló vonalon, Buda-pest, Fehérvár, Kanisa s illetőleg Trieszt képezendik ennek gyupontjait; mi mellett a közbeeső vidéknek versenye alig vehető számba, azon topographiai momentum ellenben, — hogy a nevezett városok egymástól nagyobb távolságra esnek, hogy e szerint a vasuti közlekedések szükségképp hosszabb vonalakra terjeszkednek, — a személyforgalomból bővebb jövedelmet ígér.

Veszprém, Palota s Keszthei, forgalmukban szintén ezen vonalra vannak utalva, melyet néhány mért földnyi távolságra, Siófokon s B. Sz. Györgyön feltalálnak.

Hogy Veszprém jelenleg, Veszprém, Somogy s Tolna vármegyék nagy részének egész le Dombóvárig kizárólagos rakhelyét képezi: — ez oly viszonyosság, mely az új s tökéletesített közlekedési eszköznek felállításával újra megállapítható nem lehet. — Emeltett vidékekből a természetek eddig roppant vitelből mellett, gyakran járhatatlan utakon voltak kénytelenek piacukat felkeresni. Ezt ezután a gazdag vidék közelében, Siófokon fogják feltalálni.

Ha mindezeket összefoglaljuk s tekintetbe vesszük, hogy a vasutat hazánkban mindenekelőtt a gazdasági termékeknek olcsó elszállítására rendeltetvük: úgy az elmondottak szerint kétséget nem szenved, hogy technikai, valamint kereskedelem-politikai szempontból, a szóban állott vonal egyedül a somogyi parton volt vezethető.

Hossza 19 mfd, nevezetesebb állomásai majd Siófokon, Bognáron és B. Sz.-Györgyön lesznek, mindegyiket egy-egy dúsmetó vidéknek megfelelő rakhelye gyanánt, hol a kereskedés, melyet innen csak nagyban fognak távol vidékekre tüzni, kívánt cikkeit nagy tárházakban fogja feltalálni.

Siófok még ezenfelül alkalmas állomásul szolgál az utasoknak, kik Budapestől Fűred látogatására sietnek. — Valamint B. Sz.-György az országút mellett, hol ez a vasutól átmetszteni fog, majdnem egyenlő távolságban felel meg Keszthei, Kéthely és Marcalinak.

A fehérvár-budai, valamint fehérvár-szőnyi vonalak előmunkálatai szintén teljesen befejezvék, melyek

szóban a magas minisztérium eleibe fognak terjesztetni, hogy ott helyben hagyatásukat megnyerve, egy másútan munkába vétethessenek, mi szerint a budapragerhofi vonalnak 1860 ban bekövetkező megnyitását igen nagy valószínűséggel várhatjuk.

Nem lehet e szép kilátás felett örömlünk, valamint a társaság iránti méltó elismerésünket ki nem fejeztünk, aziránt, hogy ritka erélyi munkába vétette mindenkéltől azon vonalt, mely az ádriai tengert fővárosunkhoz közelebb hozza, s melynek megnyitásához hazánkban oly sok és szép reményei vannak csatolva.

Kedveljük kiválólag e vonalt ezért is, hogy testvéri egyetértésben készült közreműködni három szép nemzeti vállalatunkkal. Mert ki Budapestől Triesztbe vagy Kanisára indul, annak a lánczvidon s a budai alaguton keresztül kellend mennie. — S kik hó meleg nyáron Budapestől munkásságuk fáradságmért enyhülést keresendnek a Balaton észlelt hullámiban: azok Siófokra fognak indulni, hol a vasut fuhasztó meleg kocsiját, a szellős gőzzel felcsérelve, sietnek ohajtott ezéjük felé Fűredre. — Ezenfelül Balatonunk Kisfaludyjának munkavágya, a Bognár és Fűlöp közti teher- s személyszállításban alkalmas kielégítést találhat.

A bécs-kanisai vonalra nézve megemlíthetjük, hogy itt az előmunkálatok már jól előre haladtak, hogy Sopron s Kanisza közt, a vonalnak végleges megállapítására nézve iránypontul szolgáló azon hely, melyen a Rábán átkelés legezlszerűbben eszközölhető leendő, mire nézve a megelőző tanulmányozások befejezvék, úgy hogy e részben is a végleges eldöntés legközelebb elvárható.

Általán a fogaathba vett munkálatok mindenneni haladása, 80 darab mozdonynak megrendelését tévé szükségessé, melyekre nézve Európának első rendű gyárai, mint Borsig Berlinben, s Cockerill Seraingben submittáltak, melyek mégis csekélyebb árszabás mellett és ugyan számra 50 darab, az ausztriai állampályatársaság gyárában 50, Kettelnél Esslingenben lettek megrendelve. Darabja 31,000 pfrtba, s összesen tartalékszerekkel együtt 2¹/₂ millió pfrtba kerülnek. Megjegyzendők tartjuk még, hogy az elsortoltakat a társaságnak 144 hivatalnokai teljesítette, kik közül 40 az igazgatóságnak, a többiek XIV. osztályban működnek a vonalakon.

El kell ezek szerint hinnünk, hogy a társaság felvett jelszavát „facta loquuntur” igazoljandja. E.

Szent-István-Társulat.

A társulat választmánya f. hó 8-kán tartá meg rendes havi ülését; tanácskozásaiban, melyeket gróf Károlyi István ő mlga vezetett, számos előkelő egyházi és világi férfiak, többi közt gr. Cziráki János társulati másodelnök ő exja és Űrményi József ő mlga vettek részt.

A mult havi jegyzőkönyv hitelesítése után Danielik János társulati alelnök ur szívélyes és meleg szavakkal üdvözölt gr. Károlyi István ő mlgt, mint hazánk egy más nagyfontosságú intézetének, a magyar gazdasági egyesületnek, megválasztott s felsőbb helyen is megerősített elnökét, azon ohajtással: hogy Istentől erőt nyervén, amott az anyagi jólét előmozdítása körül is oly hathatós sikerrel működjék, melynyit e szellemi haladásnak szentelt társulat élén kifejtett.

Bibornok és herczeg-prímás ő exja levél által értesíté a társulatot, hogy a bukaresti apostoli helynök ur köszönetét fejezte ki a társulat által az oláhországi magyarok számára küldött épületnek könyvekről, kérvén a társulatot, hogy rokonfelelősi könyvekről nézve sem feledkezzék meg. A társulat e kérést tehetségéhez képest kész-szívesen teljesítendi.

MÁRTHA.

Irta

VALREY.

XVI.

Mártha távolról sem gyanítta, mily hatást tett levele Mánuelre. Ő még mindent úgy látott, mint a bécusi napján. Isten szabad ege alatt, a világ teremője szeme előtt tett esküt az ő szemében felbonthatatlan kötelek volt. Mánuelnek legnagyobb megvetésére hitte volna magát méltónak, ha lelkeben csak pillanatra is a maga sorsát az övétől elválasztja. Nem mondta-e neki ezerszer, hogy a szerelem azon mennyei fénypont, honnan minden erőny, minden nemes ihlet ki-sugárzik, a rejtelmes lajtorja, mely az eget a földdel egyesíti, a szent törvény, mely minden emberi intéz vénynél, szokásnál, előítéletnél feljebbvaló? Gyanit-hatá-e, hogy a férfiak — e ritka, elragadtatási pillanatokon kívül — csak épen amaz intézvénnyel által hiszik magokat megkötvé, melyeket szabályoknak, melyeket egyre gnyolnak? Képzelhette-e, hogy Mánuel, alig egypár heti távollét után, vonzalmokat képes lehessen azon ifjúkori kalandok közé sorolni, melyeknek emléke arra való, hogy némi költői viszlényt ves-sen az érettekor száraz kopárságára?

Mártha örömteljes szívvel jött, a kerék minden fordulása közelebb hozta őt Mánuelhez, a kiről azt hívé, alig várja, hogy őt szemlélhassa. Csak álmai-ban élt s minden iránt, a mi körülle történt, érzéket-len maradt. Az utazás nem fárasztá, a teljes elszige-teltség, melyben volt, se meg nem lökcenté, se za-varba nem ejté. Nem vette észre a kétértelmű mo-

solygásokat, melyeket megjelenése nem egyszer okozott, sem a sértő nyájaskodásokat, melyeket sok uti-társa magának engedni bátorkodott a fiatal nő irá-nyában, ki véd nélkül, csak egy egyedül utazék. Még ama fájdalmas érzés sem fogta el, melyet a legdere-kabbak tapasztaltak, midőn bizonyos területet meg-futván, a hazai nyelvet — e szemmel nem látható ha-tárt — más idegen váltja föl. A spanyol nyelv Mánuel anyanyelve volt; Márhára nézve Mánuel volt egész Spanyolország. Bámulta a juhászok és öszvérhajtók festői alakját s büszke magatartását, kik a gyorsko-sit, midőn lovakat váltának, körülállottak; neki a hegysorok havas bércei sem látszottak bájtalanok-nak, és kevésben mult, hogy még Castilia pusztá tér-segét is szépeknek ne találja.

Ejféli tájban érkezett Madridba, miután öt napot öt éjt kocsiiban töltött. Előbb nem szálla nyugodni, míg Mánuelnek nem írt, meghagyva, hogy mihelyt virrad, vigyék el hozzá a levelet. Aztán aludni akart volna; de belső háború oly nagy vala, hogy alig bírt néhány pillanatra elszenderedni. Reggeli hat órakor már tal-pon volt.

Felöltözvén, csodálkozva vette észre a tükörben, hogy areza mily sápadt, vonásai mily elváltoztot-tak. A mióta szeretett, szépsége, melynek sokáig semmi fontosságot sem tulajdonít, drága és becses lett előtte. Hiszen Mánuel szeretete, hogy csinos! Olyan jól ismerte arcának minden legkisebb vo-nalát, színének minden legfűtölágosabb árnyalatát, pilláinak legészrevetlenebb hajlását! Látván, hogy olykor órákig oly elragadtatással nézi őt, kedvese gyönyörködése magának is gyönyörűvé tette szépsé-gét. Ezért, midőn úgy vevé észre, hogy nem oly szép, mint a mikor Mánuel fölé elvált, fájdalmas érzés ke-ltezett szívében. Egyébiránt, ha a fiatal leányi üde-ség vakító fényét elveszté, a helyett elég más új bájt-tint fol valóján. A szenvedés valami értelmes és át-

ható hangot kölcsönöz szavának, melylyel annak előtte nem bírt, a fűlázdozás lelkesültsége pedig tízes erejűvé, mely ragyogásává tevő tekintetét.

De mindezt ő, Mártha nem tudta; s egy kis bú-felbő boronga homlokán, midőn külsejének rövid vizs-gálata után a pamplaga tilt Mánuel várni. Sokáig várt. Az első fél óra alatt a magasztosultság, mi ed-digélő föntartá, még nem mult el. Mánuel leveleinek legfőbb hiteit ismételtetge magában, képzélé, hogy Mánuel édes szavakat sugdos fülebe, s hízeglő tekintetének baltala alatt reszketni kezd. Hanem e mosolygó képek lassanlattan eltűnedezték s helyöket lázas nyugtalanság foglalta el; nem bírt vesztig ülni s gyors léptekkel járt föl s alá szobájában. Afféle so-moru, hideg, rozslu butorozott, elég piszkos vendég-házi szoba volt ez, minőket a világ minden országá-ban, különösen pedig spanyol földön sokat lehet ta-lálni. Mártha kinyitá az ablakot, hogy tisztább leve-gőt szíhasson. Az ablak öszvéreikkel, öszvérhajtók-kal s utikosokkal megszólt udvarra szolgált, hon-nan porfelleg, éremlyítő bűz s a legkülönbözőbb kíál-tozások zűrzavara emelkedék fel hozzája. Szíve el-szorult. Akaratlanul az tude szellők jutottak eszébe, melyek az év ezen táján reggel bretagnei szobájába nyomulván, azt az orgonavirág illatával tölték be; a vig utatásokra gondolt, melyekkel kutyái üdvözöl-tek, midőn a kertben megjelent; feltűnt lelkében a sze-reteteljes mosoly, melylyel az abbé fogadá, ha azon magányos fásoron haladt át, hol ő imádságos könyvét olvasni szokta. E jelentékeny részletek a multból, melytől örökre megvált, mondhatatlan bájt kölcsön-zetnek mind az emlék távolának, mind a jelen hely-zetnek. Egy pár könyt toltat szemébe. Az idő azonban már jól előhaladt, s minden perc egy-egy kinteljes százzaddá lett rá nézve.

Végre megnyílt az ajtó s Mánuel belépett. Boldog-ság ragyogott Márhá szemében. Kedvese karjába

rohant. Ez első pillanatban még semmit se látott; midőn azonban Mánuel a pamlogan mellette leült, feltűnt neki sápadtsága és meg volt lepve hallgatása által.

— Mily sápadt ön! szolt aggodalmasan. Mi lelto?

Manuel nem igen tudott szólni.

— Semmi, válaszola, épen semmi. — Hát mi baja volt nényével? Nem értettem levélét.

E szavak, melyeket Manuel észrevehető zavarral ejtett, bizonyára nagyon különböztek az örömteljes kitérőstől, a szerelemteljes áradásoktól, mikről Mártha álmodozott volt. De a nő szíve, ki először szeret, annyi bizalommal teljes, hogy a gyanut be nem fogadhatja. Aztán Mártha maga is annyira el volt fogulva, hogy Manuel zavarát természetesen ta-lálta, s kíváncsiságában csak a szeretet aggodalmát látta.

— Mi közünk most ahhoz, a mit szenvedtem? monda. Most már mind feledve van.

De Manuel kívánta, hogy Mártha beszéljen, mert ő maga nem tudott neki mit mondani. Aztán igazán tudni is akarta, hogy voltaképp hogyan áll a dolog. Sűrgette hát Márhát, s ez végre engedett kívána-tának.

Manuel, homlokát kezébe támasztva, figyelmesen látszék rá hallgatni; Mártha hihette, hogy a szenvedé-sek és bánatalnak, melyeket viselnie kellett, nagyon szívére hatottak. Mindezt azonban csak kevésbé fog-lalá el Mánuel. Hogyan szánakozhatott volna ő máso-kon, holott ő maga is oly szerencsétlen volt? A nő látása, kit annyira szerete, mely hatással volt reá. Érezte, hogy még mindig szereti; de a szívbéli élet már nem volt neki elegendő, már egyéb izgalmakon, egyéb élvezetekben is jártatta esztét, s a gondolatra, hogy ezental kizárólag a szívnek kellend élnie, ijed-tlen összeborzadt. Márhának egy mondata azonban végre kiragadta őt komor merengéseiből.

Csanádi püspök 6 mlga azon fölszólítását, hogy a Róder-féle „Bibliai történetek” illir nyelven is kiadassanak, a társulat teljesíteni fogja.

Egy nemrég elhunyt kalocsamegyei áldozár hagyatékának egy részét végrendeletileg a társulatnak szánta; mielőtt társulati alelnök alkalmat vett magának kijelenteni, hogy a társulatnak, kell, hogy saját háza legyen; mire nézve ajánlja, hogy az ily rendkívüli adományok e célra külön pénztárba tétessenek le; mely indítványt a társulat elfogadta. Addig is, míg e terv végrehajtásáig, gr. Károlyi István 6 mlga a gyűlések megtartására saját pesti házában egyik teremét engedte át.

Az ajánlott munkák közül kiadásra a választmány Paulikovich „Történeti beszédei” és Radányi Imre „Margit-sziget történetét” fogadta el.

A társulat pénzforgalma mártus hóban 2594 ft 53 krt tett. — A társulati tagok száma e hónap 2 alapító és 110 rendes taggal szaporodott. — k

PESTI NAPLÓ.

Pest, április 10.

— Ö. cs. k. Apostoli Felsége m. hó 31-ről kelt legfelsőbb határozatánál fogva, legmagasb kegyelemből, a csetnek-pécsi vashámor-társulat számára, annak 60,000 forintnyi kincstári adóssága kamatainak elengedését mind a múlt, mind a jövőre nézve, 1876. oct. 1-ig helybenhagyni méltóztatott.

(B. H.)

— Szombathelyről a következő sorokat vésztük: „Az épen most vett jelentés folytán, sietek multkor tudósításomat azon rég várt hírről megtoldani, hogy Kanizsára a polgármesteri hivatalhoz valahára megérkezett a miniszteri helybenhagyás az elsőnek ajánlatára nézve, melynek fogva Kanizsa városa 60 holdnyi területet 1200 özlével, ingyen átenged a keleti vaspálya-társulatnak azon helyen, melyen ez az indóházat felállítani tervezte, s ezáltal a várost közvetlen érintettni biztosította.”

— A cs. k. pesti országos főtörvényszék közlése a pesti országos főtörvényszéki kerületben alkalmazandó jegyzőknél a magas cs. k. igazságügyminiszterium által, Ö. cs. k. Apostoli Felsége legmagasb fölhatalmazása következtében meghatározott hivatali székhe-lyeinek sorjegyéről, melynek fogva a jegyzők száma 41-re szabott ki, következő szöveggel:

A budai országos törvényszéki kerületben 4 jegyző; még pedig Budán, mint hivatali székhe-lyen 2, Esztergomban 1, Tatán 1.

A pesti országos törvényszéki kerületben 13 jegyző; még pedig Pesten, mint hivatali székhe-lyen 10, Vácson 1, Nagykáttán 1, Ráczkén 1.

A kecskeméti megye-törvényszék kerületében 4 jegyző, még pedig 2 Kecskeméten, 1—1 Nagy Kőrösön s Kálcsán.

A székesfehérvári megye-törvényszék kerületén 3 jegyző, mindnyájan Székesfehérváron, mint székhe-lyen.

A szegedi megye-törvényszék kerületén 4 jegyző, még pedig 3 Szegeden s 1 Holdmezővársárhelyen.

A szolnoki megye-törvényszék kerületén 3 jegyző, Szolnokon, Mező-Túron s Tisza Fűreden, mint hivatali szék he-lyeken.

A jászberényi megye-törvényszék kerületén 4 jegyző, Jászberényben, Kerekegyháza, Fegyverházán, s Halason mint hiva-tali székhe-lyeken.

Az egri megye-törvényszék kerületén 3 jegyző, még pedig 2 Egerben s 1 Gyöngyösön.

A miskolci megye-törvényszék kerületén 3 jegyző; még pedig 2 Miskolcon s 1 Mezőkövesden. (B. H.)

— A püspökládánagyváradi 9 mérföldnyi vasut bizottsági megvizsgálása f. hó 13-kán, és a megnyitás 24-kén fog megtörténni.

— Engländer Armin helybeli nagykereskedő a pesti szegényalapítvány részére 100 frtot s a Rókus-kórháznak ugyanannyit ajánldozott.

Váratlan körülmények közbejötté miatt Liszt Ferenc díszmiséje ma, április 10-kén 4 órakor fog előadást a múzeum terében.

— Gróf Zichy Ferencnek Védőrdön Nagyszombat közelében igen szép camelia üvegháza van, melyben 6000 cserépben 420 alfaj camelia van. A virágzás idejében a virágok száma meghaladja a 16,000-et.

— A „Politikai Új.” írja, hogy a tiszta-igari 12 nagyobb földbirtokos közt egyik közbirtokossági gyűlé- sön szövegére hozta, hogy az átutazó idegenek kényel- mére még mindig hiányzik egy szállástadó vendéglőadó.

A közbirtokosság ugyanhangul elhatározta, hogy bor- kocsa állítások egyen, de vendéglőadót azért nem építenek, mivel minden birtokosnak nehezen esnék, hogy az oly örömet fogadott vendégek töltik elidegenedjenek.

— Nemzeti színház. Április 8-kán; „Don Caesar de Bazan”. Dráma 5 felvonásban. Irta Dumanoir és Denner. Francziából ford. Diósi. — E mű, a mult évtizedben divatozott franczia drámairodalomnak érdeke- sebbjei közé tartozik. Hogy ez iskola, még mielőtt fájda- lom, egy új és jobb keletkezett volna, már lelte magát nemcsak Francziában, hanem egész Európában s nálunk is, csak a jobbanlátók által rég megjósolt dolog.

Don Caesar, melyet 1849 előtt oly nagy tetszéssel ját- szottak színpadunkon, most csak a legkisebbek közé tar- tozó közönséget gyűjté a színházba. — Pedig „Don Caesar” a hanyatló franczia iskola modorán kívül egy más, s egészségesebb költői elemmel dicsekedhetik, melyet a francziák a spanyoltól kölcsönöztek. E kölcsönzés legki- válóbb példája a „Sevillai borbély.” Az újabb franczia dráma is szerette e kalandokat színpadra hozni; de szá- razabban, ridegebben, — s sokkal komolyabb arcuzat- tal. A spanyol ellenben e kalandokat vigjátékba foglalta, s a változatos eseményeket a legszelebb jövedvél, de- rültséggel oly gazdagon fűszerezte, hogy a szeszély és jó kedv ragadja magát a nézőt, s a véletlen fordulatok, az események által a figyelem fölszágazása alárendelt dolog maradt, „Don Caesar”-ban a két elem, az új franczia és a spanyol oly formán egyesítve, hogy magán a czimsze- repen s Montfor marquis n. kívül a többi a Dumanoir és Denner f. iskola. Nem eszünkünk itt abba, hogy ez össze nem hangzóbból származik valószínű a darab né- hány nagy hibája. A motivumok laza összetartását, s külsőre támaszkodását a spanyol modorban menti maga a költészeti modor könyvesége s szeszélyessége. „Don Caesar” ellenben komolyabb darab lévén, a motivatio gyengeségét néha semmi s többször csak maga a czimsze- rep képes feledtetni. A kalandos s a grandiságból esak- nem koldussá bukott s mégis mindig jövedvű, önzetét büszkeségét, mégis megértett föszemély helyes és minél jelesebb játéka képes csupán a mű gyengéit kárpótolni s az egészséges spanyol elemet hatalmasan tulralkodó- vá tenni. A főszerep mellett e darabban a többi elenyé- szik, ha föltesszük, hogy minden szerepet egyenlően meg- felelő színész játssa is. Lendvai játszta e szerepet, s ezért csak az ő szerepléséről szólnak, a mi már a darab ter- mesztétől foly. Lendvai díszetéről meg kell mindjárt jegyeznünk, hogy ugy látszik, érezte, hogy az előadás si- kere csak az ő bravurjától függ, s hogy az egész mű az ő szerepéért van írva. A mennyire tehetségétől kitélt, jól elkészült szerepére, előre elgondolta, kiszámította a szavaknak adandó nyomtatékot, s hang és mozdulat, s a mi födolog, a szavakból magáéval tett hangulat által játéka elég kifejező, s maga eléggé elemében volt. Modor- os szokásai jobban háttérbe szorultak, mint máskor; — de leginkább az első két felvonásban. Habár szavainak szokott nem mindig kellemes kaczagását már elnyújtása, azoknak artikulatlan hangokban való elneklése s végre többnyire félre vagy hátrafüldt testtartása, lábának há- nyása vetése itt is feltűnt olykor, csak hogy, mint mond- dok, sokkal kevésbé. Nem saját egyéniségének színpadi otthonosságát áfektálta, hanem inkább szerepébe találta magát; ámbár, hogy ez nem történt teljes mértékben, mutatták némely helyek, melyekben a közönséghez s nem szereplő társához intézte szavait. E szereplésben, mely rá nézve igen jó gyakorlat volt, s ha e mű többször volna adható (mire nem sok remény van), még jobb válhatnék, egy lényeges hibát kell megemlítenünk, — lényegest, mert a fölfogásra tartozik. A kalandos Don Caesar bu- kott ember, korhely és játékos ugyan, de egyszersmind nemes szívű, bátor, s tüttöt kopott aranyos ruhájában is megtartja nemesi természetes büszkeségét. E természetes büszkeséget nem tudta Lendvai szerepével egyesíteni. A mint beáll, nagyon is elvetemült, lelkiileg is elaljasult embert mutatott be Caesarban. Ruházata rongyait nem viselte azzal a hercegi méltósággal és kellemmel, mely- lyel, mint a szemtanúk írják, csaknem az utolsó spanyol koldus is viseli a leghiványabb köpenyt és kalapot. Lendvai játékában nem egy egyéni látnunk, hanem kettőt. Egyfelől a rongyos, de jó kedvű korhelyt, másfelől a nemes szívű s az üldözöttek védelmére kész, lovagias embert. — Megjegyezzük még, hogy a spanyol tánc nem sikerült. Egy opera kedvéért jobban kitesz magáért a ballet személynét.

— Pedig „Don Caesar” a hanyatló franczia iskola modorán kívül egy más, s egészségesebb költői elemmel dicsekedhetik, melyet a francziák a spanyoltól kölcsönöztek. E kölcsönzés legki- válóbb példája a „Sevillai borbély.” Az újabb franczia dráma is szerette e kalandokat színpadra hozni; de szá- razabban, ridegebben, — s sokkal komolyabb arcuzat- tal. A spanyol ellenben e kalandokat vigjátékba foglalta, s a változatos eseményeket a legszelebb jövedvél, de- rültséggel oly gazdagon fűszerezte, hogy a szeszély és jó kedv ragadja magát a nézőt, s a véletlen fordulatok, az események által a figyelem fölszágazása alárendelt dolog maradt, „Don Caesar”-ban a két elem, az új franczia és a spanyol oly formán egyesítve, hogy magán a czimsze- repen s Montfor marquis n. kívül a többi a Dumanoir és Denner f. iskola. Nem eszünkünk itt abba, hogy ez össze nem hangzóbból származik valószínű a darab né- hány nagy hibája. A motivumok laza összetartását, s külsőre támaszkodását a spanyol modorban menti maga a költészeti modor könyvesége s szeszélyessége. „Don Caesar” ellenben komolyabb darab lévén, a motivatio gyengeségét néha semmi s többször csak maga a czimsze- rep képes feledtetni. A kalandos s a grandiságból esak- nem koldussá bukott s mégis mindig jövedvű, önzetét büszkeségét, mégis megértett föszemély helyes és minél jelesebb játéka képes csupán a mű gyengéit kárpótolni s az egészséges spanyol elemet hatalmasan tulralkodó- vá tenni. A főszerep mellett e darabban a többi elenyé- szik, ha föltesszük, hogy minden szerepet egyenlően meg- felelő színész játssa is. Lendvai játszta e szerepet, s ezért csak az ő szerepléséről szólnak, a mi már a darab ter- mesztétől foly. Lendvai díszetéről meg kell mindjárt jegyeznünk, hogy ugy látszik, érezte, hogy az előadás si- kere csak az ő bravurjától függ, s hogy az egész mű az ő szerepéért van írva. A mennyire tehetségétől kitélt, jól elkészült szerepére, előre elgondolta, kiszámította a szavaknak adandó nyomtatékot, s hang és mozdulat, s a mi födolog, a szavakból magáéval tett hangulat által játéka elég kifejező, s maga eléggé elemében volt. Modor- os szokásai jobban háttérbe szorultak, mint máskor; — de leginkább az első két felvonásban. Habár szavainak szokott nem mindig kellemes kaczagását már elnyújtása, azoknak artikulatlan hangokban való elneklése s végre többnyire félre vagy hátrafüldt testtartása, lábának há- nyása vetése itt is feltűnt olykor, csak hogy, mint mond- dok, sokkal kevésbé. Nem saját egyéniségének színpadi otthonosságát áfektálta, hanem inkább szerepébe találta magát; ámbár, hogy ez nem történt teljes mértékben, mutatták némely helyek, melyekben a közönséghez s nem szereplő társához intézte szavait. E szereplésben, mely rá nézve igen jó gyakorlat volt, s ha e mű többször volna adható (mire nem sok remény van), még jobb válhatnék, egy lényeges hibát kell megemlítenünk, — lényegest, mert a fölfogásra tartozik. A kalandos Don Caesar bu- kott ember, korhely és játékos ugyan, de egyszersmind nemes szívű, bátor, s tüttöt kopott aranyos ruhájában is megtartja nemesi természetes büszkeségét. E természetes büszkeséget nem tudta Lendvai szerepével egyesíteni. A mint beáll, nagyon is elvetemült, lelkiileg is elaljasult embert mutatott be Caesarban. Ruházata rongyait nem viselte azzal a hercegi méltósággal és kellemmel, mely- lyel, mint a szemtanúk írják, csaknem az utolsó spanyol koldus is viseli a leghiványabb köpenyt és kalapot. Lendvai játékában nem egy egyéni látnunk, hanem kettőt. Egyfelől a rongyos, de jó kedvű korhelyt, másfelől a nemes szívű s az üldözöttek védelmére kész, lovagias embert. — Megjegyezzük még, hogy a spanyol tánc nem sikerült. Egy opera kedvéért jobban kitesz magáért a ballet személynét.

— Pedig „Don Caesar” a hanyatló franczia iskola modorán kívül egy más, s egészségesebb költői elemmel dicsekedhetik, melyet a francziák a spanyoltól kölcsönöztek. E kölcsönzés legki- válóbb példája a „Sevillai borbély.” Az újabb franczia dráma is szerette e kalandokat színpadra hozni; de szá- razabban, ridegebben, — s sokkal komolyabb arcuzat- tal. A spanyol ellenben e kalandokat vigjátékba foglalta, s a változatos eseményeket a legszelebb jövedvél, de- rültséggel oly gazdagon fűszerezte, hogy a szeszély és jó kedv ragadja magát a nézőt, s a véletlen fordulatok, az események által a figyelem fölszágazása alárendelt dolog maradt, „Don Caesar”-ban a két elem, az új franczia és a spanyol oly formán egyesítve, hogy magán a czimsze- repen s Montfor marquis n. kívül a többi a Dumanoir és Denner f. iskola. Nem eszünkünk itt abba, hogy ez össze nem hangzóbból származik valószínű a darab né- hány nagy hibája. A motivumok laza összetartását, s külsőre támaszkodását a spanyol modorban menti maga a költészeti modor könyvesége s szeszélyessége. „Don Caesar” ellenben komolyabb darab lévén, a motivatio gyengeségét néha semmi s többször csak maga a czimsze- rep képes feledtetni. A kalandos s a grandiságból esak- nem koldussá bukott s mégis mindig jövedvű, önzetét büszkeségét, mégis megértett föszemély helyes és minél jelesebb játéka képes csupán a mű gyengéit kárpótolni s az egészséges spanyol elemet hatalmasan tulralkodó- vá tenni. A főszerep mellett e darabban a többi elenyé- szik, ha föltesszük, hogy minden szerepet egyenlően meg- felelő színész játssa is. Lendvai játszta e szerepet, s ezért csak az ő szerepléséről szólnak, a mi már a darab ter- mesztétől foly. Lendvai díszetéről meg kell mindjárt jegyeznünk, hogy ugy látszik, érezte, hogy az előadás si- kere csak az ő bravurjától függ, s hogy az egész mű az ő szerepéért van írva. A mennyire tehetségétől kitélt, jól elkészült szerepére, előre elgondolta, kiszámította a szavaknak adandó nyomtatékot, s hang és mozdulat, s a mi födolog, a szavakból magáéval tett hangulat által játéka elég kifejező, s maga eléggé elemében volt. Modor- os szokásai jobban háttérbe szorultak, mint máskor; — de leginkább az első két felvonásban. Habár szavainak szokott nem mindig kellemes kaczagását már elnyújtása, azoknak artikulatlan hangokban való elneklése s végre többnyire félre vagy hátrafüldt testtartása, lábának há- nyása vetése itt is feltűnt olykor, csak hogy, mint mond- dok, sokkal kevésbé. Nem saját egyéniségének színpadi otthonosságát áfektálta, hanem inkább szerepébe találta magát; ámbár, hogy ez nem történt teljes mértékben, mutatták némely helyek, melyekben a közönséghez s nem szereplő társához intézte szavait. E szereplésben, mely rá nézve igen jó gyakorlat volt, s ha e mű többször volna adható (mire nem sok remény van), még jobb válhatnék, egy lényeges hibát kell megemlítenünk, — lényegest, mert a fölfogásra tartozik. A kalandos Don Caesar bu- kott ember, korhely és játékos ugyan, de egyszersmind nemes szívű, bátor, s tüttöt kopott aranyos ruhájában is megtartja nemesi természetes büszkeségét. E természetes büszkeséget nem tudta Lendvai szerepével egyesíteni. A mint beáll, nagyon is elvetemült, lelkiileg is elaljasult embert mutatott be Caesarban. Ruházata rongyait nem viselte azzal a hercegi méltósággal és kellemmel, mely- lyel, mint a szemtanúk írják, csaknem az utolsó spanyol koldus is viseli a leghiványabb köpenyt és kalapot. Lendvai játékában nem egy egyéni látnunk, hanem kettőt. Egyfelől a rongyos, de jó kedvű korhelyt, másfelől a nemes szívű s az üldözöttek védelmére kész, lovagias embert. — Megjegyezzük még, hogy a spanyol tánc nem sikerült. Egy opera kedvéért jobban kitesz magáért a ballet személynét.

— Pedig „Don Caesar” a hanyatló franczia iskola modorán kívül egy más, s egészségesebb költői elemmel dicsekedhetik, melyet a francziák a spanyoltól kölcsönöztek. E kölcsönzés legki- válóbb példája a „Sevillai borbély.” Az újabb franczia dráma is szerette e kalandokat színpadra hozni; de szá- razabban, ridegebben, — s sokkal komolyabb arcuzat- tal. A spanyol ellenben e kalandokat vigjátékba foglalta, s a változatos eseményeket a legszelebb jövedvél, de- rültséggel oly gazdagon fűszerezte, hogy a szeszély és jó kedv ragadja magát a nézőt, s a véletlen fordulatok, az események által a figyelem fölszágazása alárendelt dolog maradt, „Don Caesar”-ban a két elem, az új franczia és a spanyol oly formán egyesítve, hogy magán a czimsze- repen s Montfor marquis n. kívül a többi a Dumanoir és Denner f. iskola. Nem eszünkünk itt abba, hogy ez össze nem hangzóbból származik valószínű a darab né- hány nagy hibája. A motivumok laza összetartását, s külsőre támaszkodását a spanyol modorban menti maga a költészeti modor könyvesége s szeszélyessége. „Don Caesar” ellenben komolyabb darab lévén, a motivatio gyengeségét néha semmi s többször csak maga a czimsze- rep képes feledtetni. A kalandos s a grandiságból esak- nem koldussá bukott s mégis mindig jövedvű, önzetét büszkeségét, mégis megértett föszemély helyes és minél jelesebb játéka képes csupán a mű gyengéit kárpótolni s az egészséges spanyol elemet hatalmasan tulralkodó- vá tenni. A főszerep mellett e darabban a többi elenyé- szik, ha föltesszük, hogy minden szerepet egyenlően meg- felelő színész játssa is. Lendvai játszta e szerepet, s ezért csak az ő szerepléséről szólnak, a mi már a darab ter- mesztétől foly. Lendvai díszetéről meg kell mindjárt jegyeznünk, hogy ugy látszik, érezte, hogy az előadás si- kere csak az ő bravurjától függ, s hogy az egész mű az ő szerepéért van írva. A mennyire tehetségétől kitélt, jól elkészült szerepére, előre elgondolta, kiszámította a szavaknak adandó nyomtatékot, s hang és mozdulat, s a mi födolog, a szavakból magáéval tett hangulat által játéka elég kifejező, s maga eléggé elemében volt. Modor- os szokásai jobban háttérbe szorultak, mint máskor; — de leginkább az első két felvonásban. Habár szavainak szokott nem mindig kellemes kaczagását már elnyújtása, azoknak artikulatlan hangokban való elneklése s végre többnyire félre vagy hátrafüldt testtartása, lábának há- nyása vetése itt is feltűnt olykor, csak hogy, mint mond- dok, sokkal kevésbé. Nem saját egyéniségének színpadi otthonosságát áfektálta, hanem inkább szerepébe találta magát; ámbár, hogy ez nem történt teljes mértékben, mutatták némely helyek, melyekben a közönséghez s nem szereplő társához intézte szavait. E szereplésben, mely rá nézve igen jó gyakorlat volt, s ha e mű többször volna adható (mire nem sok remény van), még jobb válhatnék, egy lényeges hibát kell megemlítenünk, — lényegest, mert a fölfogásra tartozik. A kalandos Don Caesar bu- kott ember, korhely és játékos ugyan, de egyszersmind nemes szívű, bátor, s tüttöt kopott aranyos ruhájában is megtartja nemesi természetes büszkeségét. E természetes büszkeséget nem tudta Lendvai szerepével egyesíteni. A mint beáll, nagyon is elvetemült, lelkiileg is elaljasult embert mutatott be Caesarban. Ruházata rongyait nem viselte azzal a hercegi méltósággal és kellemmel, mely- lyel, mint a szemtanúk írják, csaknem az utolsó spanyol koldus is viseli a leghiványabb köpenyt és kalapot. Lendvai játékában nem egy egyéni látnunk, hanem kettőt. Egyfelől a rongyos, de jó kedvű korhelyt, másfelől a nemes szívű s az üldözöttek védelmére kész, lovagias embert. — Megjegyezzük még, hogy a spanyol tánc nem sikerült. Egy opera kedvéért jobban kitesz magáért a ballet személynét.

— Pedig „Don Caesar” a hanyatló franczia iskola modorán kívül egy más, s egészségesebb költői elemmel dicsekedhetik, melyet a francziák a spanyoltól kölcsönöztek. E kölcsönzés legki- válóbb példája a „Sevillai borbély.” Az újabb franczia dráma is szerette e kalandokat színpadra hozni; de szá- razabban, ridegebben, — s sokkal komolyabb arcuzat- tal. A spanyol ellenben e kalandokat vigjátékba foglalta, s a változatos eseményeket a legszelebb jövedvél, de- rültséggel oly gazdagon fűszerezte, hogy a szeszély és jó kedv ragadja magát a nézőt, s a véletlen fordulatok, az események által a figyelem fölszágazása alárendelt dolog maradt, „Don Caesar”-ban a két elem, az új franczia és a spanyol oly formán egyesítve, hogy magán a czimsze- repen s Montfor marquis n. kívül a többi a Dumanoir és Denner f. iskola. Nem eszünkünk itt abba, hogy ez össze nem hangzóbból származik valószínű a darab né- hány nagy hibája. A motivumok laza összetartását, s külsőre támaszkodását a spanyol modorban menti maga a költészeti modor könyvesége s szeszélyessége. „Don Caesar” ellenben komolyabb darab lévén, a motivatio gyengeségét néha semmi s többször csak maga a czimsze- rep képes feledtetni. A kalandos s a grandiságból esak- nem koldussá bukott s mégis mindig jövedvű, önzetét büszkeségét, mégis megértett föszemély helyes és minél jelesebb játéka képes csupán a mű gyengéit kárpótolni s az egészséges spanyol elemet hatalmasan tulralkodó- vá tenni. A főszerep mellett e darabban a többi elenyé- szik, ha föltesszük, hogy minden szerepet egyenlően meg- felelő színész játssa is. Lendvai játszta e szerepet, s ezért csak az ő szerepléséről szólnak, a mi már a darab ter- mesztétől foly. Lendvai díszetéről meg kell mindjárt jegyeznünk, hogy ugy látszik, érezte, hogy az előadás si- kere csak az ő bravurjától függ, s hogy az egész mű az ő szerepéért van írva. A mennyire tehetségétől kitélt, jól elkészült szerepére, előre elgondolta, kiszámította a szavaknak adandó nyomtatékot, s hang és mozdulat, s a mi födolog, a szavakból magáéval tett hangulat által játéka elég kifejező, s maga eléggé elemében volt. Modor- os szokásai jobban háttérbe szorultak, mint máskor; — de leginkább az első két felvonásban. Habár szavainak szokott nem mindig kellemes kaczagását már elnyújtása, azoknak artikulatlan hangokban való elneklése s végre többnyire félre vagy hátrafüldt testtartása, lábának há- nyása vetése itt is feltűnt olykor, csak hogy, mint mond- dok, sokkal kevésbé. Nem saját egyéniségének színpadi otthonosságát áfektálta, hanem inkább szerepébe találta magát; ámbár, hogy ez nem történt teljes mértékben, mutatták némely helyek, melyekben a közönséghez s nem szereplő társához intézte szavait. E szereplésben, mely rá nézve igen jó gyakorlat volt, s ha e mű többször volna adható (mire nem sok remény van), még jobb válhatnék, egy lényeges hibát kell megemlítenünk, — lényegest, mert a fölfogásra tartozik. A kalandos Don Caesar bu- kott ember, korhely és játékos ugyan, de egyszersmind nemes szívű, bátor, s tüttöt kopott aranyos ruhájában is megtartja nemesi természetes büszkeségét. E természetes büszkeséget nem tudta Lendvai szerepével egyesíteni. A mint beáll, nagyon is elvetemült, lelkiileg is elaljasult embert mutatott be Caesarban. Ruházata rongyait nem viselte azzal a hercegi méltósággal és kellemmel, mely- lyel, mint a szemtanúk írják, csaknem az utolsó spanyol koldus is viseli a leghiványabb köpenyt és kalapot. Lendvai játékában nem egy egyéni látnunk, hanem kettőt. Egyfelől a rongyos, de jó kedvű korhelyt, másfelől a nemes szívű s az üldözöttek védelmére kész, lovagias embert. — Megjegyezzük még, hogy a spanyol tánc nem sikerült. Egy opera kedvéért jobban kitesz magáért a ballet személynét.

— Pedig „Don Caesar” a hanyatló franczia iskola modorán kívül egy más, s egészségesebb költői elemmel dicsekedhetik, melyet a francziák a spanyoltól kölcsönöztek. E kölcsönzés legki- válóbb példája a „Sevillai borbély.” Az újabb franczia dráma is szerette e kalandokat színpadra hozni; de szá- razabban, ridegebben, — s sokkal komolyabb arcuzat- tal. A spanyol ellenben e kalandokat vigjátékba foglalta, s a változatos eseményeket a legszelebb jövedvél, de- rültséggel oly gazdagon fűszerezte, hogy a szeszély és jó kedv ragadja magát a nézőt, s a véletlen fordulatok, az események által a figyelem fölszágazása alárendelt dolog maradt, „Don Caesar”-ban a két elem, az új franczia és a spanyol oly formán egyesítve, hogy magán a czimsze- repen s Montfor marquis n. kívül a többi a Dumanoir és Denner f. iskola. Nem eszünkünk itt abba, hogy ez össze nem hangzóbból származik valószínű a darab né- hány nagy hibája. A motivumok laza összetartását, s külsőre támaszkodását a spanyol modorban menti maga a költészeti modor könyvesége s szeszélyessége. „Don Caesar” ellenben komolyabb darab lévén, a motivatio gyengeségét néha semmi s többször csak maga a czimsze- rep képes feledtetni. A kalandos s a grandiságból esak- nem koldussá bukott s mégis mindig jövedvű, önzetét büszkeségét, mégis megértett föszemély helyes és minél jelesebb játéka képes csupán a mű gyengéit kárpótolni s az egészséges spanyol elemet hatalmasan tulralkodó- vá tenni. A főszerep mellett e darabban a többi elenyé- szik, ha föltesszük, hogy minden szerepet egyenlően meg- felelő színész játssa is. Lendvai játszta e szerepet, s ezért csak az ő szerepléséről szólnak, a mi már a darab ter- mesztétől foly. Lendvai díszetéről meg kell mindjárt jegyeznünk, hogy ugy látszik, érezte, hogy az előadás si- kere csak az ő bravurjától függ, s hogy az egész mű az ő szerepéért van írva. A mennyire tehetségétől kitélt, jól elkészült szerepére, előre elgondolta, kiszámította a szavaknak adandó nyomtatékot, s hang és mozdulat, s a mi födolog, a szavakból magáéval tett hangulat által játéka elég kifejező, s maga eléggé elemében volt. Modor- os szokásai jobban háttérbe szorultak, mint máskor; — de leginkább az első két felvonásban. Habár szavainak szokott nem mindig kellemes kaczagását már elnyújtása, azoknak artikulatlan hangokban való elneklése s végre többnyire félre vagy hátrafüldt testtartása, lábának há- nyása vetése itt is feltűnt olykor, csak hogy, mint mond- dok, sokkal kevésbé. Nem saját egyéniségének színpadi otthonosságát áfektálta, hanem inkább szerepébe találta magát; ámbár, hogy ez nem történt teljes mértékben, mutatták némely helyek, melyekben a közönséghez s nem szereplő társához intézte szavait. E szereplésben, mely rá nézve igen jó gyakorlat volt, s ha e mű többször volna adható (mire nem sok remény van), még jobb válhatnék, egy lényeges hibát kell megemlítenünk, — lényegest, mert a fölfogásra tartozik. A kalandos Don Caesar bu- kott ember, korhely és játékos ugyan, de egyszersmind nemes szívű, bátor, s tüttöt kopott aranyos ruhájában is megtartja nemesi természetes büszkeségét. E természetes büszkeséget nem tudta Lendvai szerepével egyesíteni. A mint beáll, nagyon is elvetemült, lelkiileg is elaljasult embert mutatott be Caesarban. Ruházata rongyait nem viselte azzal a hercegi méltósággal és kellemmel, mely- lyel, mint a szemtanúk írják, csaknem az utolsó spanyol koldus is viseli a leghiványabb köpenyt és kalapot. Lendvai játékában nem egy egyéni látnunk, hanem kettőt. Egyfelől a rongyos, de jó kedvű korhelyt, másfelől a nemes szívű s az üldözöttek védelmére kész, lovagias embert. — Megjegyezzük még, hogy a spanyol tánc nem sikerült. Egy opera kedvéért jobban kitesz magáért a ballet személynét.

— Pedig „Don Caesar” a hanyatló franczia iskola modorán kívül egy más, s egészségesebb költői elemmel dicsekedhetik, melyet a francziák a spanyoltól kölcsönöztek. E kölcsönzés legki- válóbb példája a „Sevillai borbély.” Az újabb franczia dráma is szerette e kalandokat színpadra hozni; de szá- razabban, ridegebben, — s sokkal komolyabb arcuzat- tal. A spanyol ellenben e kalandokat vigjátékba foglalta, s a változatos eseményeket a legszelebb jövedvél, de- rültséggel oly gazdagon fűszerezte, hogy a szeszély és jó kedv ragadja magát a nézőt, s a véletlen fordulatok, az események által a figyelem fölszágazása alárendelt dolog maradt, „Don Caesar”-ban a két elem, az új franczia és a spanyol oly formán egyesítve, hogy magán a czimsze- repen s Montfor marquis n. kívül a többi a Dumanoir és Denner f. iskola. Nem eszünkünk itt abba, hogy ez össze nem hangzóbból származik valószínű a darab né- hány nagy hibája. A motivumok laza összetartását, s külsőre támaszkodását a spanyol modorban menti maga a költészeti modor könyvesége s szeszélyessége. „Don Caesar” ellenben komolyabb darab lévén, a motivatio gyengeségét néha semmi s többször csak maga a czimsze- rep képes feledtetni. A kalandos s a grandiságból esak- nem koldussá bukott s mégis mindig jövedvű, önzetét büszkeségét, mégis megértett föszemély helyes és minél jelesebb játéka képes csupán a mű gyengéit kárpótolni s az egészséges spanyol elemet hatalmasan tulralkodó- vá tenni. A főszerep mellett e darabban a többi elenyé- szik, ha föltesszük, hogy minden szerepet egyenlően meg- felelő színész játssa is. Lendvai játszta e szerepet, s ezért csak az ő szerepléséről szólnak, a mi már a darab ter- mesztétől foly. Lendvai díszetéről meg kell mindjárt jegyeznünk, hogy ugy látszik, érezte, hogy az előadás si- kere csak az ő bravurjától függ, s hogy az egész mű az ő szerepéért van írva. A mennyire tehetségétől kitélt, jól elkészült szerepére, előre elgondolta, kiszámította a szavaknak adandó nyomtatékot, s hang és mozdulat, s a mi födolog, a szavakból magáéval tett hangulat által játéka elég kifejező, s maga eléggé elemében volt. Modor- os szokásai jobban háttérbe szorultak, mint máskor; — de leginkább az első két felvonásban. Habár szavainak szokott nem mindig kellemes kaczagását már elnyújtása, azoknak artikulatlan hangokban való elneklése s végre többnyire félre vagy hátrafüldt testtartása, lábának há- nyása vetése itt is feltűnt olykor, csak hogy, mint mond- dok, sokkal kevésbé. Nem saját egyéniségének színpadi otthonosságát áfektálta, hanem inkább szerepébe találta magát; ámbár, hogy ez nem történt teljes mértékben, mutatták némely helyek, melyekben a közönséghez s nem szereplő társához intézte szavait. E szereplésben, mely rá nézve igen jó gyakorlat volt, s ha e mű többször volna adható (mire nem sok remény van), még jobb válhatnék, egy lényeges hibát kell megemlítenünk, — lényegest, mert a fölfogásra tartozik. A kalandos Don Caesar bu- kott ember, korhely és játékos ugyan, de egyszersmind nemes szívű, bátor, s tüttöt kopott aranyos ruhájában is megtartja nemesi természetes büszkeségét. E természetes büszkeséget nem tudta Lendvai szerepével egyesíteni. A mint beáll, nagyon is elvetemült, lelkiileg is elaljasult embert mutatott be Caesarban. Ruházata rongyait nem viselte azzal a hercegi méltósággal és kellemmel, mely- lyel, mint a szemtanúk írják, csaknem az utolsó spanyol koldus is viseli a leghiványabb köpenyt és kalapot. Lendvai játékában nem egy egyéni látnunk, hanem kettőt. Egyfelől a rongyos, de jó kedvű korhelyt, másfelől a nemes szívű s az üldözöttek védelmére kész, lovagias embert. — Megjegyezzük még, hogy a spanyol tánc nem sikerült. Egy opera kedvéért jobban kitesz magáért a ballet személynét.

— Pedig „Don Caesar” a hanyatló franczia iskola modorán kívül egy más, s egészségesebb költői elemmel dicsekedhetik, melyet a francziák a spanyoltól kölcsönöztek. E kölcsönzés legki- válóbb példája a „Sevillai borbély.” Az újabb franczia dráma is szerette e kalandokat színpadra hozni; de szá- razabban, ridegebben, — s sokkal komolyabb arcuzat- tal. A spanyol ellenben e kalandokat vigjátékba foglalta, s a változatos eseményeket a legszelebb jövedvél, de- rültséggel oly gazdagon fűszerezte, hogy a szeszély és jó kedv ragadja magát a nézőt, s a véletlen fordulatok, az események által a figyelem fölszágazása alárendelt dolog maradt, „Don Caesar”-ban a két elem, az új franczia és a spanyol oly formán egyesítve, hogy magán a czimsze- repen s Montfor marquis n. kívül a többi a Dumanoir és Denner f. iskola. Nem eszünkünk itt abba, hogy ez össze nem hangzóbból származik valószínű a darab né- hány nagy hibája. A motivumok laza összetartását, s külsőre támaszkodását a spanyol modorban menti maga a költészeti modor könyvesége s szeszélyessége. „Don Caesar” ellenben komolyabb darab lévén, a motivatio gyengeségét néha semmi s többször csak maga a czimsze- rep képes feledtetni. A kalandos s a grandiságból esak- nem koldussá bukott s mégis mindig jövedvű, önzetét büszkeségét, mégis megértett föszemély helyes és minél jelesebb játéka képes csupán a mű gyengéit kárpótolni s az egészséges spanyol elemet hatalmasan tulralkodó- vá tenni. A főszerep mellett e darabban a többi elenyé- szik, ha föltesszük, hogy minden szerepet egyenlően meg- felelő színész játssa is. Lendvai játszta e szerepet, s ezért csak az ő szerepléséről szólnak, a mi már a darab ter- mesztétől foly. Lendvai díszetéről meg kell mindjárt jegyeznünk, hogy ugy látszik, érezte, hogy az előadás si- kere csak az ő bravurját